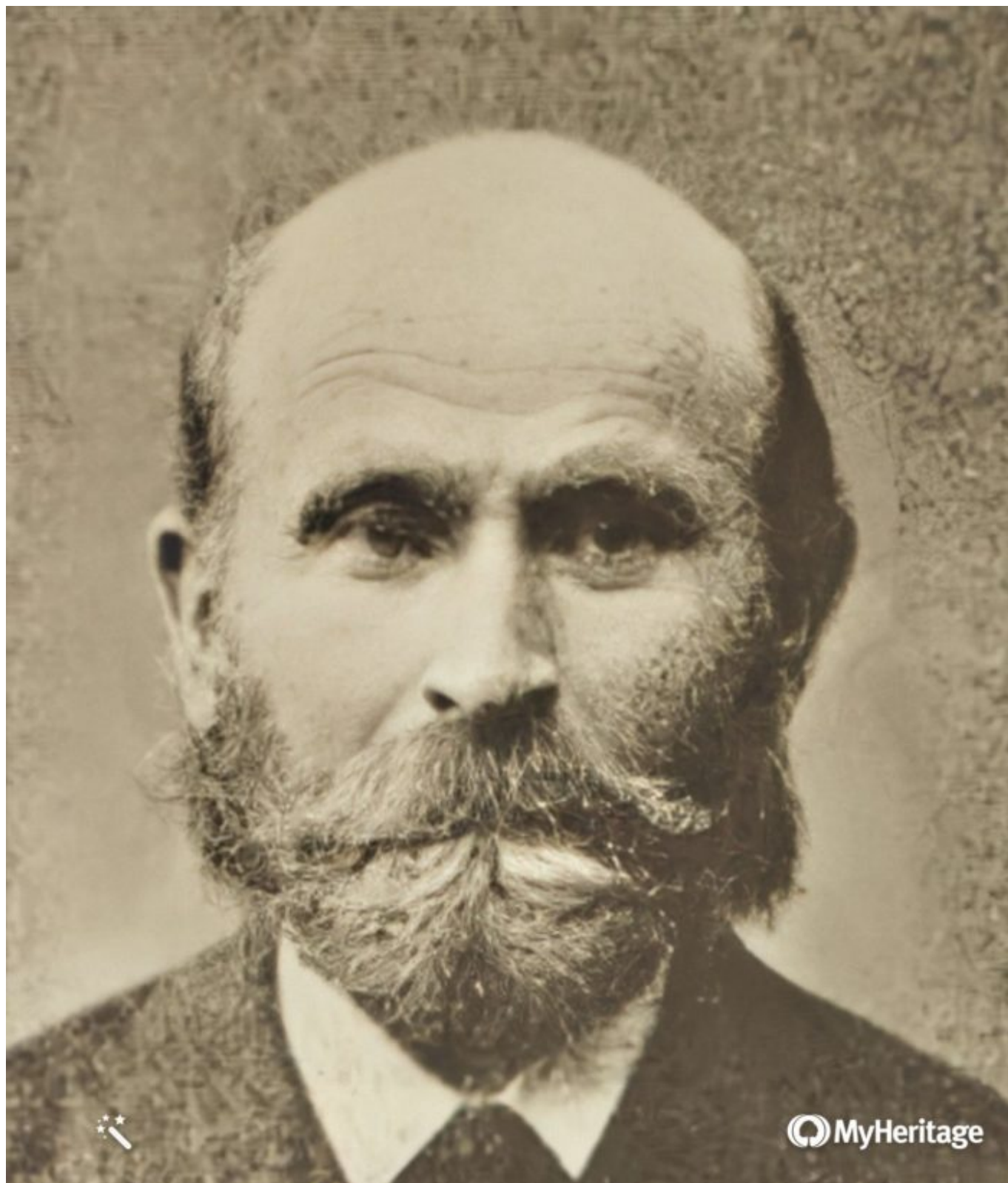

August Meereis

AUGUST MEEREIS byl průkopníkem baptistické práce v Čechách a na Slovensku. Jeho rodiče (otec byl luterán, matka katolička) se přistěhovali z Čech na Volyňsko v polovině devatenáctého století. Ve městě Dubno se jim v listopadu 1847 narodil syn August a brzy po jeho narození se rodina přestěhovala do průmyslového města Slavuty (Slavut, Slavuta, asi 50 km od Rovna) v žitomirské oblasti. Zde se spřátelili s rodinou Karla Ondry, který byl poluterštěný a poněmčený potomek pobělohorských exulantů, kteří se usadili původně v Sasku, kde si svou řeč

neudrželi jako ti, kteří odešli do Polska. S jejich synem Karlem později pojilo Augusta celoživotní přátelství. August se totiž stal po smrti svých rodičů chovancem rodiny Ondrových a mladý Karel Ondra byl jeho nejbližším druhem, i když o osm let starším. Byl velmi zásadním luteránem a viděl v práci baptistů pohromu pro svou církev. Ale když se dozvěděl, že v Polsku luterská církev podle svých možností pronásleduje baptisty, neuznával to za správné, neboť si tím luteráni kazili svou pověst. Rozhodl se, že půjde s Augustem k baptistům do shromáždění, že se takto s nimi seznámí a bude je přemlouvat k tomu, aby upustili od svých odchylek v učení.

Na tuto událost Karel Ondra vzpomíná ve svém svědectví, které popisuje toto shromáždění a několik následujících událostí:

„Shromáždění na mne zapůsobilo svou jednoduchostí. Očekával jsem útok a ten také přišel, jenže došlo k němu jinak, než jsem očekával. Neptali se mě, zda se chci dát pokřtít, nýbrž prostě zda jsem již něco slyšel o obrácení hříšníka. S odpovědí, kterou jsem se pokusil dát, nebyl jsem sám spokojen a těžko jsem se vžíval do obsahu, jež dávali do hovoru se mnou. Později jsem se snažil obhájit křest nemluvnat, ale vyrazili mi jednu zbraň za druhou. Jejich kazatel, jménem Kelm, mě dojímал svou prostotou. V mém nitru začalo svítat, ale ještě jsem nebyl přesvědčen o pravdivosti zásad tohoto sboru. Zeptal jsem se Augusty: Co budeš dělat? – Nezbude nám nic jiného, než abychom se připojili k tomuto sboru, odpověděl. Tobě se to snadno dá udělat, řekl jsem. Nejsi confirmován, ale já ano. Tys neuzavřel smlouvu s Bohem jako já. – Když jsem pak o tom hovořil s Kelmem, řekl mi: Jste-li přesvědčen, že jste smlouvu uzavřel s Bohem, nebylo by vhodné, abyste ji zrušil. Uvědomil jsem si, že nejsem přesvědčen, že to byla smlouva s Bohem a že jsem vnitřně puzen k tomu, abych své následování Pána Ježíše zahájil tím, že se dám pokřtít. Ale ještě jsem napsal svému bývalému učiteli náboženství, aby mi poradil, co mám dělat. Když neodpovídal, opakoval jsem svou prosbu a dostal jsem tuto odpověď: Zde lidská rada málo platí. Poradte se o věci přímo s Bohem. Nechci se stát odpovědným za klid Vaší duše. Tato odpověď se mi jevila rozumnou a podle toho jsem se zařídil. – Ale co jsem neočekával, bylo to, že jsem ještě musel projít vnitřními zápasy, padnout do hrozných pochybností o pravdě Božího slova i o Bohu vůbec a rovněž o upřímnosti svých vnitřních zážitků. Byl jsem nešťastný. Ale nepřestal jsem Boha prosit, aby mne vyvedl z těchto nejhlubších stínů obav a hrůzy. Dostalo se mi vykoupení z toho všeho, stal jsem se dítětem milosti, plným vděčnosti a byl jsem opravdu šťastný. A bylo nás pět, jež bratr Kelm dne 15. září 1863 pokřtil pohroužením do vody. Mezi nimi nechyběl ovšem můj přítel Augusta Meereis.“

Dalším mezníkem v životě Augusta Meereise byla vojenská služba. Protože neměl ruské občanství, musel narukovat roku 1869 do Čech, konkrétně do Mladé Boleslavi. Podařilo se zajistit, že dostával z Prahy, Vídně i z Hamburku české Nové zákony, které šířil. Svou první dovolenou strávil v Praze ve skladě Biblické společnosti. Tam si ho zajistili jako svého budoucího kolportéra, kterým se stal roku 1872. Nejdříve působil v uherském Sedmíhradsku, kde však po dvou letech ztratil na jednom velkém trhu při návalu kupujících kolportážní povolení, vystavené ministerstvem vnitra. Takové povolení se tehdy dávalo pouze jednou a tak se tedy musel vrátit do Prahy a na základě nového povolení působil jako biblický kolportér v Čechách.

V Hledsebi u Prahy se seznámil s Amálií Kejřovou, v té době členkou vídeňského sboru baptistů. Za půl roku se konala svatba, která měla ekumenický ráz. Kromě rodiny Jindřicha Novotného (později se stal baptistickým kazatelem) a krabčického faráře Václava Šubrtu z reformované církve tu byl i farář Lát ze stejné církve, který je také oddával. Kázal ředitel Biblické společnosti Millard, který byl zároveň kazatelem sboru baptistů ve Vídni. Mladí manželé pracovali misijně v Chocni, potom v Brandýse nad Orlicí, odkud navštěvovali Broumov, kam dojížděl z Německa kazatel M. Knapp.

Roku 1879 byl A. Meereis povolán za kazatele vídeňského sboru, kde působil pět let. V roce 1880 byl v Hamburku otevřen první baptistický seminář v Evropě a mezi prvními posluchači byl i Meereis. Mohl tu však zůstat pouze půl roku, sborové povinnosti mu delší pobyt nedovolily. Po pětileté službě ve Vídni ho pozval kazatel Karel Ondra, aby se ujal duchovenské práce v

Žyrardově v Polsku. Meereis pozvání přijal, ale ještě předtím byl s Jindřichem Novotným ordinován v Lodži – Novotný pro práci v Čechách a Meereis pro práci v Polsku. Ze Žyrardova dojížděl vypomáhat do českého sboru v Zelově. V roce 1888 přišlo další stěhování, a to na Slovensko. Byl pozván budapeštským kazatelem H. Meyerem, aby se zde misijně pracoval mezi kežmarskými Němci, ale i mezi Slováky v Liptovském Mikuláši a ve Vavrišově, kde se také usadili. Bratr Meereis však pracoval v celé podtatranské oblasti, jezdil i do Košic, Bratislavy a na Chvojnici. Baptistickou misii v Košicích začal již v roce 1888 a roku 1889 zde bylo pokřtěno prvních 5 osob. Ve Vavrišově pomýšleli na stavbu modlitebny a tak se rozjížděl na různá místa, aby sháněl peníze na stavbu. Finanční pomoc přivezl i ze Zelova. Tato první baptistická modlitebna na Slovensku byla postavena s velkým vypětím v roce 1890 a po různých úpravách a přístavbě kazatelského bytu slouží svému účelu dodnes.

Modlitebna va Vavrišově

Po deseti letech odchází bratr Meereis do Bratislavy, ale tak jako předtím dojížděl zpod Tater do Bratislavy, tak jezdí nyní opačným směrem. V květnu 1889 se však vrátil pod Tatry, do Kežmaroku. Přispěla k tomu tragická událost. Při koupání v Dunaji utonul jeho syn. Po organizačním spojení sborů v Kežmaroku a Liptovském Mikuláši slouží houževnatě na obou místech. V této práci často pocítil protivenství i nepochopení, ale v Boží síle snášel nepřízeň a zaujetí proti sobě.

Rok 1902 byl posledním rokem jeho působení na Slovensku. Do kazatelské služby ho povolal český sbor v Zelově, což bratr Meereis s radostí přijal. Vždyť tento sbor dobře znal ze svých dřívějších misijních cest. V říjnu 1902 mu dcházející bratr kazatel Jan Pospíšil předal sborovou Bibli se slovy: „Tuto svatou knihu ti předávám, čti v ní a studuj Písma svatá, vzdělávej se v ní a nikdy od ní neodstupuj.“ Přivítání bylo velmi milé a srdečné, takže se s nadšením pustil do nové práce. Sbor měl tehdy 148 členů, ale roztroušených do 12 obcí. A tak jezdil do Wolle, Požděnic, Kučova, Faustynova i dalších vesnic a Bůh jeho práci žehnal. V době svého působení v Zelově se bratr Meereis obzvlášť věnoval nedělní škole, kam chodívalo 80 až 120 dětí, někdy i více. Mnozí z nich na něj dlouho a rádi vzpomínali. Zůstal zde čtyři roky.

Dne 30. září 1906 se bratr Meereis se sborem v Zelově rozloučil a odstěhoval do USA, kde jeho čtyři dcery studovaly na misijní škole. I tady horlivě pracoval na různých místech: Texas, Homestead, Creighton, Cleveland a jinde. Zemřel v Girardu, Ohio, 8. října 1929, pochován je v Homestadu, v

Pensylvánii, vedle své manželky, která zemřela o 12 let dříve.

Život bratra Augusta Meereise byl bohatý na práci i na cestování. Byl to člověk velkého ducha a širokého srdce. Měl porozumění pro druhé lidi a vážil si i těch, kteří měli jiné vyznání. Vždyť měl mezi nimi také mnoho přátel. Když odněkud odcházel, nebylo to líto jen členům jeho sboru. Také si nemyslel, že on a jeho sbor jsou ti nejlepší, kteří mají vždy pravdu. Především ale miloval Pána, kterému sloužil a právem patří mezi velké osobnosti baptistických dějin v Čechách, na Slovensku i v Polsku a má co říct i nám v dnešní době.

Dílo

Šedesát let Apoštolem, Bratrská jednota Chelčického, Chicago – Praha 1922

Prameny

- Šrajbr, Ivo: Čeští náboženští exulanti, jejich život a působení baptistů mezi nimi, Evangelikální Teologický Seminář, Vyšší odborná škola teologická, Praha 1997
- Franzen, A: Malé církevní dějiny, Zvon, Praha 1995. 2. vydání, 358 s.
- Štěříková, E: Země otců, Spolek exulantů v Praze, Praha 1995. 1. vydání, 503 s.
- Procházka, J: Obrazy z dějin baptistů, Svaz mládeže ČSL baptistů, Praha 1939
- Masariková, Daniela: Historie baptistických sborů na Liptově, Praha 2010
- Bistranin, J: Počátky nejstaršího baptistického sboru

[Štěpán Křivánek](#)

Článek je součástí [Baptistické encyklopedie](#) a je průběžně doplňován a aktualizován.

Poslední aktualizace 10.8.2020